

Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 4 (1939)

Δελτίον ΧΑΕ 4 (1936-1938), Περίοδος Γ'

Παχωμίου Ρουσάνου ανέκδοτος γραμματική συγγραφή

Ιωάννης Ν. ΚΑΡΜΙΡΗΣ

doi: [10.12681/dchae.1426](https://doi.org/10.12681/dchae.1426)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΚΑΡΜΙΡΗΣ Ι. Ν. (2013). Παχωμίου Ρουσάνου ανέκδοτος γραμματική συγγραφή. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 4, 100-107. <https://doi.org/10.12681/dchae.1426>

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Παχωμίου Ρουσάνου ανέκδοτος γραμματική
συγγραφή

Ιωάννης ΚΑΡΜΙΡΗΣ

Δελτίον ΧΑΕ 4 (1936-1938), Περίοδος Γ' • Σελ. 100-107

ΑΘΗΝΑ 1939

ΥΠΟΜΝΗΜΑ
ὑπὸ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΡΜΙΡΗ.
ΠΑΧΩΜΙΟΥ ΡΟΥΣΑΝΟΥ
ΑΝΕΚΔΟΤΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Ὁ Ζακύνθιος Ῥουσαῖνος τάσσεται ἀπὸ μακροῦ εἰς τοὺς ἐξοχωτέρους Ἑλληνας Θεολόγους καὶ Γραμματικούς τοῦ ΙϚ' αἰῶνος. Διὰ τῆς ὑπ' ἐμοῦ ἐπιχειρηθείσης ἐκδόσεως θεολογικῶν ἔργων τοῦ Ζακυνθίου λογίου ἀπεδείχθη, ὅτι οὗτος ὑπῆρξεν ὁ σπουδαιότατος δογματικὸς καὶ ἀντιρρητικὸς συγγραφεὺς, τὸν ὅποιον ἔχει νὰ δείξη ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀπὸ τῶν μέσων τοῦ ΙΕ' αἰῶνος μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου Β' καὶ τῶν τοπικῶν συνόδων τοῦ ΙΖ' αἰῶνος¹. Τὰ δὲ γραμματικὰ ἔργα τοῦ Παχωμίου Ῥουσάνου κατέστησαν τὸ πρῶτον γνωστὰ κυρίως διὰ τοῦ Mingarelli,² ἔκτοτε δὲ προσεῖλκυσαν τὴν προσοχὴν καὶ ἄλλων ἐρευνητῶν καὶ ἐξετιμήθησαν δεόντως. Ἰδιαιτέρως ἀξία προσοχῆς εἶναι τὰ κατάλοιπα τοῦ Παχωμίου Ῥουσάνου ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἀναφέρονται εἰς τὴν Νεωτέραν Ἑλληνικὴν Γλῶσσαν. Αὐτὸς ὑπῆρξε—δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν—ὁ πρῶτος Ἑλληνας, ὁ ὅποιος εἰδικῶς ἐπραγματεύθη περὶ τῶν Νεοελληνικῶν διαλέκτων³.

Κατωτέρω δημοσιεύομεν ἀνέκδοτον—μέχρι τοῦδε—γραμματικὴν συγγραφὴν τοῦ Παχωμίου Ῥουσάνου ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 290 Ἑλληνικοῦ κώδικος τῆς Ἀμβροσιανῆς Βιβλιοθήκης. Περιέχει δὲ ὁ προμνημονευθεὶς κώδιξ καὶ ἄλλα ἔργα τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Ζακυνθίου λογίου καὶ ἔχει γραφῆ διὰ τῆς χειρὸς αὐτοῦ τούτου⁴.

1) Ι. Καρμῖρη, Ὁ Π. Ῥουσαῖνος καὶ τὰ ἀνέκδοτα δογματικὰ ἔργα αὐτοῦ. Ἐν Ἀθήναις 1935, ἰδίᾳ σελ. 66 κ. ἐ., 78 κ. ἐ.

2) J. A. Mingarelli, Codices graeci manuscripti apud Nanios patricios Venetos asservati. Bononiae 1784, ἰδίᾳ σελ. 511 κ. ἐ., 261 κ. ἐ.

3) Πρβλ. ἐπ' ἐσχάτων Εὐάγγ. Κολοκοτσᾶν, Αἱ πρῶται ὑπὸ Ἑλλήνων ἐρευνητῶν διαλέκτων τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσης. [Ἀνάτυπον ἐκ τοῦ Α' Τόμου τῆς «Ἀκαδημίας»]. Ἐν Ἀθήναις 1935, σελ. 87 κ. ἐ.

4) Πρβλ. A. Martini et D. Bassi, Catalogus codicum Graecorum Bibliothecae Ambrosianae. Tomus I. Mediolani 1906, σελ. 324.

Περὶ λέξεων διαφόρων δεχομένων διάφορον σημαίνονμενον

Ἄγων, ἡ μετοχή, παροξύνεται — ἀγών, τὸ περιεκτικόν, ὀξύνεται· φ 255 α
 Αἶνος, ἡ πόλις καὶ ὁ ἔπαινος, προπερισπᾶται — αἰνός, ὁ κακός, ὀξύνεται·
 ἄγριος, ὁ ἡγριωμένος καὶ ὁ ἀνήμερος, προπαροξύνεται — ἀγρεῖος καὶ ἀγροῖ-
 κος, ὁ ἐν ἀγρῷ διαιτώμενος· Ἄφετη, ἡ νῆσος, παροξύνεται — ἀφετή, ἡ 5
 ἀπόλαυσις, ὀξύνεται· ἀπλοῦς, ὁ ἀπεριεργος καὶ ἀποίκιλος, περισπᾶται·
 ἄπλους, ὁ μὴ πλεόμενος, παροξύνεται· ἀληθές, τὸ ὄνομα, ὀξύνεται — ἀλη-
 θες, τὸ ἐπίρρημα τὸ δηλοῦν τὸ ἀληθῶς, προπαροξύνεται· ἄνακες, ὅτε
 ἐπὶ τῶν δισκοῦρων, προπαροξύνεται — ἀνακές, ὅτε ἐπιθετικὸν κατὰ στέ-
 ρησιν τοῦ ἄκου, ὀξύνεται· ἄρα, ὁ σύνδεσμος διαπορητικῶς, προπερισπᾶ- 10
 ται — ἄρα, ὁ συλλογιστικὸς σύνδεσμος, παροξύνεται — ἀρά, ἡ εὐχή, ὀξύ-
 νεται· ἀνακῶς, τὸ ἐν φροντίδι καὶ ἐπιμελείᾳ εἶναι, περισπᾶται· Αἰόλος,
 τὸ κύριον, παροξύνεται — αἴολος, ὁ ποικίλος, προπαροξύνεται· ἄγος,
 τὸ μίasma, παροξύνεται — ἀγός, ὁ ἡγεμών, ὀξύνεται· ἀρπαγή, τὸ ἀρπά- 15
 ζειν, ὀξύνεται — ἀρπάγη, τὸ σκεῦος, παροξύνεται· ἀφρός, τὸ προσηγο-
 ρικόν, ὀξύνεται — ἄφρος, τὸ ἐθνικόν, παροξύνεται· Ἄριστων, τὸ κύριον,
 παροξύνεται — ἀριστῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· ἄρνεϊος, τὸ κτητικόν,
 προπαροξύνεται — ἄρνεϊος, ὁ ποιμὴν, προπερισπᾶται — ἄρνεῖος, τὸ νεο-
 γενές πρόβατον, ὀξύνεται· ἀγροικος, ὁ ἀμαθής, προπαροξύνεται — ἀγροῖ- 20
 κος, ὁ ἐν ἀγρῷ διαιτώμενος, προπερισπᾶται· αἰνότοκος, ὁ ἐπὶ κακῷ τε-
 χθεῖς, προπαροξύνεται — αἰνοτόκος, ἡ κακὰ γεννώσα, παροξύνεται· ἄν-
 τικρυσ, τὸ φανερῶς, προπαροξύνεται — ἀντικρύ, τὸ ἐξ ἐναντίας, ὀξύνεται·
 ἄγνος, τὸ φυτόν, παροξύνεται — ἀγνός, ὁ καθαρός, ὀξύνεται· Ἄγκυρα,
 ἡ πόλις Γαλατῶν, προπαροξύνεται — ἀγκύρα, ἡ σχοῖνος τοῦ πλοίου
 ἦτοι τὸ παχὺ σχοινίον τοῦ πλοίου, παροξύνεται· Ἄδελφιος, τὸ κύριον, 25
 προπαροξύνεται — ἀδελφίος, ὁ . . . . . ὀξύνεται·
 Ἄδρα, ἡ πόλις Ἰλυρίδος, παροξύνεται — ἀδρά, ἡ παχεῖα, ὀξύνεται·
 ἀζόμενος, ὁ ξηραίνόμενος, προπαροξύνεται — ἀζόμενος, ὁ ἐντρεπόμενος,
 παροξύνεται· ἄθροος, ὁ ἀτάραχος, προπαροξύνεται — ἀθρόος, ὁ συν-
 ηθροισμένος, παροξύνεται· || Ἄκρις, ἡ πόλις, παροξύνεται — ἀκρίς, φ 255 β
 τὸ ζῷον, ὀξύνεται· ἄμητος, ὁ καιρὸς τοῦ θέρους, προπαροξύνεται — ἀμη- 31
 τός, αὐτὰ τὰ θερισμένα, ὀξύνεται· ἀμφίς, χωρίς, ἐκτός, ὀξύνεται, ὃ καὶ
 ἐπιθετικὸν τινες λέγουσιν — Ἄμφις δὲ τὸ κύριον, παροξύνεται· Αὔγη, τὸ
 κύριον, παροξύνεται — αὐγή, τὸ προσηγορικόν, περισπᾶται· ἀρτίτοκος, 35
 ὁ νεωστὶ τεχθεῖς, προπαροξύνεται — ἀρτιτόκος, ἡ νεωστὶ τεκοῦσα, παρο-
 ξύνεται· ἀρτίτομος, ὁ νεωστὶ κοπεῖς, προπαροξύνεται — ἀρτιτόμος, ὁ
 νεωστὶ τεμών, παροξύνεται· ἀτέχνως, τὸ ἄνευ τέχνης, παροξύνεται —
 ἀτεχνῶς, τὸ ἀληθῶς, περισπᾶται· ἄττα, ἄτινα, δασύνεται — ἄττα, τινά,
 φιλοῦται· αἴρων, ἡ μετοχή, παροξύνεται — αἴρων, ὁ συλλαβών, περισπᾶ-

ται· αὕτη, ἡ δεικτική ἀντωνυμία, παροξύνεται—αὕτη δὲ ἐπιταγματικῶς, ὀξύνεται· ἄγχου, τὸ ρῆμα τὸ προστακτικὸν τὸ σημαῖνον τὸ πνίγου, παροξύνεται—ἀγχοῦ, τὸ ἐπίρρημα τὸ τοπικὸν τὸ σημαῖνον τὸ πλησίον, περισπᾶται· ἀγχιάλος, ὁ παραθαλάσσιος τόπος, προπαροξύνεται—

5 Ἀγχιαλός, ἡ πόλις, ὀξύνεται.

Βίος, ἡ ζωὴ, παροξύνεται—βίος, τὸ τόξον, ὀξύνεται· βρότος, τὸ ἐκ τῆς μάχης μίασμα, παροξύνεται—βροτός, ὁ ἄνθρωπος, ὀξύνεται· βασιλεία, ἡ βασίλισσα καὶ τὸ κύριον, προπαροξύνεται—βασιλεία, ἡ ἀρχή, παροξύνεται· βίκος, τὸ σπέρμα, παροξύνεται—βικός, τὸ ἀγγεῖον,

10 ὀξύνεται· Βῆλος, τὸ κύριον, προπερισπᾶται—βηλός, ὁ βατήρ, ὀξύνεται· βλήχρον, ἡ βοτάνη, προπερισπᾶται—βληχρόν, τὸ ἄσθενές, ὀξύνεται· βαιός, ὁ μικρός, ὀξύνεται—Βαῖος, τὸ κύριον, ὁ τὸν Ἀλεξάνδρου Βαίου δὲ κάμψας τοῦ κυβερνήτου τάφον, προπερισπᾶται· Βίων, τὸν κύριον, παροξύνεται—βιῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· βοῶν, ἡ παρ' Ἀλεξάνδρω

15 φυλακῆ, ὀξύνεται—βοῶν, ἡ μετοχή καὶ τῶν ζῶων, περισπᾶται· βρυῶν, ἡ μετοχή, παροξύνεται,—βρυῶν, ὁ αἰγιαλός Κυρίνης, περισπᾶται.

Γαῦλος, ὁ εὐαπάτητος, προπερισπᾶται—γαυλός, τὸ ποιμενικὸν ἀγγεῖον τὸ δεχόμενον τὸ γάλα, ὀξύνεται· Γέλων, τὸ κύριον, παροξύνεται—γελῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· γλαυκός, ὁ ὀφθαλμός, τὸ τριγενές, ὀξύνεται—

20 Γλαυκῆ, τὸ κύριον, παροξύνεται—γλαυκῆ, ἡ γλαυκόφθαλμος, ὀξύνεται· Γαλάτια, τὸ κύριον, ἔστι δὲ ὄνομα Νήριδος, προπαροξύνεται—Γαλατία, ἡ χώρα, παροξύνεται· γαληνή, ἡ ἤσυχος, ὀξύνεται· ||

φ 256 α γραῖος, τὸ ἐθνικόν, προπερισπᾶται—γραιός, ὁ πρεσβύτερος, ὀξύνεται.

Δίνη, ἡ συστροφή τῶν ὑδάτων, παροξύνεται—δεινή, ἡ κακὴ καὶ
25 κακοῦργος, ὀξύνεται· Δίνων, τὸ κύριον, παροξύνεται—δινῶν, ἡ μετοχή, ὁ περιστρέφων, περισπᾶται· δεινός, ὁ δυνατός καὶ ὁ κακός, ὀξύνεται—δῖνος, τὸ ποτήριον καὶ εἶδος ὀρχήσεως, προπερισπᾶται· δῆμος, ὁ ὄχλος, προπερισπᾶται—δημός, τὸ λίπος, ὀξύνεται· Δολίχη, πόλις Πιερίας, παροξύνεται—δολιχῆ, ἡ μακρὰ μάχαιρα, ὀξύνεται· δόλιος, ὁ πανοῦργος,

30 προπαροξύνεται—Δολίος, τὸ κύριον, παροξύνεται· Δόλων, τὸ κύριον, παροξύνεται—δολῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· διογενής, ὁ εὐγενής, ὀξύνεται—Διογένης, κύριον, παροξύνεται· δόκος, ἡ δόκησις καὶ ἡ ἀγχόνη, παροξύνεται—δοκός, τὸ ξύλον, ὀξύνεται· Δρύμος, τὸ κύριον, παροξύνεται,—δρυμός, προσηγορικόν, ὀξύνεται· Δίων, τὸ κύριον, παροξύνεται—

35 διῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· δεξαμένη, ἡ ὑποδεξαμένη, παροξύνεται—δεξαμένη, τὸ δοχεῖον, ὀξύνεται.

Ἐξ, ὁ ἀριθμός, δασύνεται καὶ ὀξύνεται—ἔξ, ἡ πρόθεσις, φιλοῦται καὶ ὀξύνεται· εἰς, ὁ ἀριθμός, δασύνεται καὶ περισπᾶται—εἴς, ἡ πρόθεσις, φιλοῦται καὶ βαρύνεται· Εὐάνθης, τὸ κύριον, παροξύνεται—εὐαν-

40 θῆς, ὁ εὐθαλής, ὀξύνεται· ἔλεος, ὁ οἶκτος, προπαροξύνεται—Ἐλέος, τὸ κύριον, ὄνομα ποταμοῦ, παροξύνεται· Ἐλπις, τὸ κύριον, ὁ τοῦ Ἀκέστου υἱός, παροξύνεται,—ἐλπίς, τὸ θηλυκόν, ὀξύνεται· ἐξαίρετον, τὸ ἐπί-

λεκτον, προπαροξύνεται· Εὐπείθης, τὸ κύριον, παροξύνεται—εὐπείθης, ὁ πειθήνιος, ὀξύνεται· Εὐσθένης, τὸ κύριον, παροξύνεται—εὐσθενής, ὁ ρωμαλέος, ὀξύνεται· Εὐτύχεια, τὸ κύριον, προπαροξύνεται—εὐτυχία, τὸ προσηγορικόν, παροξύνεται· ἔχθρα, ἡ μάχη, παροξύνεται—ἔχθρα, ἡ πολεμία, ὀξύνεται· ἕτερος, ὁ ἄλλος, δασύνεται καὶ προπαροξύνεται— 5
 ἑταῖρος, ὁ φίλος, δασύνεται καὶ προπερισπᾶται· ἔρμαιος, ὁ λόφος, φιλοῦται καὶ προπαροξύνεται—ἔρμαϊος, τὸ ἐπίθετον, προπερισπᾶται· ἔρινεος, ὁ τῆς ἀγρίας συκῆς καρπός, προπαροξύνεται—ἔρινεός, τὸ δένδρον, ὀξύνεται· εἰκῶν, ὁ πειθόμενος, παροξύνεται—εἰκῶν, ἡ γραφή, ὀξύνεται· εἰδυνία, ἡ ἐπισταμένη, παροξύνεται—Εἰδυνία, τὸ κύριον, ἡ μήτηρ τῆς 10
 Μηδίας, προπαροξύνεται· ἐλάσσων, ὁ μικρότερος, παροξύνεται—ἐλασσῶν, ἡ μετοχή, ὁ μειῶν, περισπᾶται· Εὐσεβῶν, τὸ ὄνομα, ὀξύνεται—εὐσεβῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· ἔξαιρει, ὑψοῖ, αὔξει, παροξύνεται—ἔξαιρει, ρύεται, περισπᾶται· || ἐπί, ἡ πρόθεσις, ὅταν ἦ κατ' ὑπερβατόν κει- φ 256 β
 μένη, παροξύνεται, οἶον τῆς γῆς ἔπι, ὅταν δὲ προτίθεται λέξεων, ὀξύνεται, οἶον ἐπὶ τῆς ψυχῆς· Ἐπάρχεια, τὸ κύριον, προπαροξύνεται—ἐπαρ- 15
 χία, ἡ τοποθεσία, παροξύνεται· ἑνάς, ἡ μονάς, ὀξύνεται καὶ δασύνεται—ἑνάς, τὰ ἑνέα, φιλοῦται καὶ ὀξύνεται· ἔκτος, τὸ ἀριθμητικόν, παροξύνεται καὶ δασύνεται—ἐκτός, τὸ χωρίς, ὀξύνεται καὶ φιλοῦται· ἔλευσις, ἡ ἀφί- 20
 ξις, προπαροξύνεται—Ἐλευσίς, πόλις Ἀττικῆς, ὀξύνεται· ἑλεῶν, τὸ θηλυκόν, ὀξύνεται—ἐλεῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· ἐλάων, ὁ διώκων, παροξύνεται—ἐλαῶν, τὸ περιεκτικόν, περισπᾶται.

Ζῶν, τὸ ζῶν, ὀξύνεται—ζῶον, τὸ προσηγορικόν περισπᾶται.

Ἡραϊος, τὸ κύριον, προπαροξύνεται—Ἡραῖον, τὸ ἱερὸν τῆς Ἡρας, προπερισπᾶται· ἥλιος, τὸ προσηγορικόν, προπαροξύνεται—Ἡλείος, 25
 τὸ ἔθνικόν, προπερισπᾶται· ἥττων, ὁ χείρων, παροξύνεται—ἥττων, ὁ νικῶν, περισπᾶται· Ἡράκλειος, τὸ κύριον, προπαροξύνεται—Ἡρακλεία ἡ πόλις, τὸ κτητικόν, παροξύνεται.

Θύρσος, τὸ κύριον, παροξύνεται—Θρυσός, τὸ στέμμα τῶν γάμων, ὀξύνεται· Θεότοκος, ὁ ὑπὸ Θεοῦ τεχθεὶς, προπαροξύνεται—Θεοτόκος, 30
 ἡ Θεὸν τεκοῦσα, παροξύνεται· Θέα, ἡ ὄρασις καὶ ἡ θεωρία, παροξύνεται—Θεά, ἡ Θεός, ἡ μουσα, ὀξύνεται· Θήρων, τὸ κύριον, παροξύνεται—Θηρῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· Θάμβος, ἡ ἔκπληξις, παροξύνεται· Θαμβός, ὁ ἐκπεπληγμένος, ὀξύνεται· Θέρμη, ἡ θερμότης, παροξύνεται—Θερμή, ἡ θερμαινομένη, ὀξύνεται· Θόλος, ὁ οἶκος τοῦ πρυτανείου, παροξύνεται—Θο- 35
 λός, ὁ τεταραγμένος ἢ τὸ μέλαν τῆς σήπης, ὀξύνεται.

Ἴων, καὶ τὸ κύριον καὶ τὸ ἔθνικόν, παροξύνεται—ἰών, ὁ ἰοῦ ἀνά- μεστος καὶ ὁ πορευόμενος, ὀξύνεται· Ἴρος, ὁ προσκίτης, προπερισπᾶται—Ἴρός, ὁ θαυμαστός, ὀξύνεται· Ἴδρυμος, ὁ ἑδραζόμενος, προπαροξύνεται— 40
 ἰδράμος, ὁ ἀφιερωθεὶς, παροξύνεται· Ἰέρων, τὸ κύριον, παροξύνεται—ἰέρων, ὁ ἀνατιθεὶς, μετοχή, περισπᾶται· ἰον, τὸ ἄνθος, παροξύνεται—ἰόν, τὸ πορευόμενον, ὀξύνεται· Ἰππων, τὸ κύριον, παροξύνεται—ἰππῶν,

τὸ περιεκτικόν, ὀξύνηται· ἰχθύς, τὸ προσηγορικόν, ὀξύνηται—Ἰχθύς, τὸ κύριον, ὁ ἀνήρ τῆς Κορωνίδος, παροξύνηται· ἰωνία, ὁ τόπος τῶν ἰων, ὀξύνηται—Ἰωνία, ἡ κακία ἢ ἡ χώρα, παροξύνηται· Ἰνδος, ὁ ποταμὸς Ἰνδίας, παροξύνηται—Ἰνδός, τὸ ἔθνικόν, ὀξύνηται· ἶρις, τὸ τόξον, προπερισπᾶται—ἶρις, τὸ κρίνον ἢ βοτάνη, παροξύνηται.

- Κακή, τὸ ἐπιθετικόν, ἢ πονηρά, ὀξύνηται—κάκη, ἀσθένεια ἢ κακία, παροξύνηται· κρίνων, ὁ δοκιμάζων, ἢ μετοχή, παροξύνηται—κρινῶν, ὁ τόπος τῶν κρίνων, ὀξύνηται· κίων, ὁ στύλος, παροξύνηται—κίων, ὁ πορευόμενος, ὀξύνηται· κύρτος, τὸ ἀλιευτικόν πλέγμα, παροξύνηται—
 φ 257 α || κυρτός, ὁ ἐπίσημος, ὀξύνηται· κῆρ, ἢ ψυχὴ, περισπᾶται—κῆρ, ἢ θανατικὴ
 11 μοῖρα, ὀξύνηται· κάμπη, ὁ τῶν λαχάνων σκώληξ, παροξύνηται—καμπή, ἢ ἀπόκαμψις, ὀξύνηται· Κορίος, τὸ κύριον, προπερισπᾶται—κοριός, τὸ προσηγορικόν, ὀξύνηται· κούρικος, τὸ ἐμπόριον, προπαροξύνηται—κουρικός, τὸ ξύλινον σκεῦος, ὀξύνηται· Κούριον, ἢ πόλις, προπαροξύνηται
 15 —κουρεῖον, ὁ τόπος ἐν ᾧ κείρονται, προπερισπᾶται· Καλλισθένης, τὸ κύριον, παροξύνηται—καλλισθενής, τὸ ἐπίθετον, ὀξύνηται· Κροτῶν, ἢ πόλις καὶ ὁ φεῖρ τῶν κυνός, ὀξύνηται—κροτῶν, ἢ μετοχή, περισπᾶται· κάλος, ἢ σχοῖνος, καὶ κάλλος, ἢ μορφή, παροξύνηται—καλός, ὁ ἀγαθός, ὀξύνηται—καλῶς, τὸ τῆς μεσότητος ἐπίρρημα, περισπᾶται· κόμπος, 20 ἢ ἀλαζονεία, παροξύνηται—κομπός, ὁ ἀλαζών, ὀξύνηται· Κλειτός, τὸ κύριον, προπερισπᾶται—κλειτός, τὸ ἐπιθετικόν, ὀξύνηται· κρίνω, ὁ ἐνεστώς, παροξύνηται· κρινῶ, ὁ μέλλων, περισπᾶται· κύων, τὸ ζῶον, παροξύνηται—κυῶν, ἢ μετοχή, περισπᾶται, κυῶ γὰρ τὸ ρῆμα· Κάνθος, τὸ κύριον, παροξύνηται, συνεστρατεύσατο δὲ οὗτος τοῖς Ἀργοναύταις—
 25 κανθός, ἢ θρίξ τοῦ βλεφάρου, ὀξύνηται· κύριος, τὸ ἐπίθετον, προπαροξύνηται—Κυριός, τόπος Μακεδονίας, ὀξύνηται· Κίρρα, τὸ κύριον, παροξύνηται—κιρρά, ἢ πυρροδής, ὀξύνηται· καινή, ἢ νέα, ὀξύνηται—Καίνη, πόλις τῆς Πελοποννήσου, ἔστι δὲ καὶ ἀκρωτήριον τῆς Αἰολίδος, παροξύνηται· Κόρωνος, τὸ ὄρος, προπαροξύνηται—Κορωνός δὲ ὁ ἀγκών, ὀξύνηται· Κῆρος, ὁ ποταμὸς Ἀρμενίας, προπερισπᾶται—κηρός, ὁ συνεγνωσμένος, ὀξύνηται· Κήναιος, τὸ κύριον, προπαροξύνηται—Κηναῖος, ὁ Διόνυσος, προπερισπᾶται.

Λᾶγος, τὸ κύριον, προπερισπᾶται, γέγονε δὲ πατὴρ Πτολεμαίου—λαγώς, τὸ ζῶον, ὀξύνηται· λάρος, τὸ ὄρνειον, παροξύνηται—λαρός, ὁ
 35 ἡδύς, ὀξύνηται· λάβε, ἢ κοινὴ διάλεκτος, παροξύνηται—λαβέ, ἢ ἀτθίς, ὀξύνηται· Λυσίας, ὁ Ἀθηναῖος ρήτωρ, παροξύνηται· λαμπρά, ἢ φαιδρά, ὀξύνηται· λάβη, δέξηται, παροξύνηται—λαβή, ἢ πρόφασις, ὀξύνηται· Λῶτος, τὸ κύριον καὶ τὸ μάντευμα, προπερισπᾶται—λωτός, τὸ ἄνθος, ὀξύνηται· λεύκη, τὸ φυτόν, παροξύνηται—λευκή, τὸ ἐπίθετον, ὀξύνηται·
 40 λόγιον, τὸ μάντευμα, προπαροξύνηται—λογεῖον, τὸ τοῦ θεάτρου, προ-

30) Κῆρος... προπαροξύνηται Α.

περισπᾶται· Λίπαρα, νῆσος Σικελίας, προπαροξύνεται—λιπαρά, ἡ εὐ-
 τραφής, ὀξύνεται· λιθότομος, ὁ ὑπὸ λίθου τμηθεὶς, προπαροξύνεται—
 λιθοτόμος, ὁ τοὺς λίθους τέμνων, παροξύνεται· Λάκων, τὸ ἐθνικόν,
 παροξύνεται—λακῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· Λεύκων, τὸ κύριον, πα-
 ροξύνεται—λευκῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· Λάθων, ὁ ποταμὸς Πεν- 5
 ταπόλεως, παροξύνεται—λαθῶν, ἡ μετοχή, ὀξύνεται· Λέπτη, ὁ κρα-
 τῶν Αἰγύπτου, παροξύνεται—λεπτή, ἡ ἀστεία τῷ σώματι, ὀξύνεται.

II Μένω, ὁ ἐνεστῶς, παροξύνεται—μενῶ, ὁ μέλλων, περισπᾶται· μόνη, φ 257 β
 τὸ τριγενές, παροξύνεται—μονή, ἡ κατὰ μόνας ἢ τὸ μοναστήριον, τὸ μονο-
 γενές, ὀξύνεται· Μύλλος, τὸ κύριον, παροξύνεται, οὗτος δὲ πρῶτος μίλτω 10
 τὸ πρόσωπον ἐχρίσατο—μυλλός, ὁ διεστραμμένος τὰς ὄψεις, ὀξύνεται—
 μύλος, τὸ προσηγορικόν, παροξύνεται· Μάκρον, ἄκρωτήριον Σικελίας,
 παροξύνεται—μακρόν, τὸ ἐπίμηκες, ὀξύνεται· μείων, ὁ μικρότερος, παρο-
 ξύνεται—μειῶν, ὁ ἐλαττῶν, περισπᾶται· Μηδική, ἡ Περσική, ὀξύνεται,
 μύω, τὸ καμῶ, παροξύνεται—μυῶ, τὸ διδάσκω, περισπᾶται· Μύρων, 15
 τὸ κύριον καὶ ἡ πόλις, παροξύνεται—μυρῶν, μερίζων, περισπᾶται· Με-
 λιτίνη, τὸ κύριον, παροξύνεται—Μελιτινή, τὸ ἐθνικόν, ὀξύνεται.

Νομός, ἡ βοσκή, ὀξύνεται—νόμος, ἡ βασιλικὴ διάταξις, ὁ Θεσμός,
 παροξύνεται· Νίκων, τὸ κύριον, παροξύνεται—νικῶν, ἡ μετοχή, περι-
 σπᾶται· νύμφιος, ὁ νυμφικός, προπαροξύνεται—νυμφίος, ὁ μνηστευόμε- 20
 νος, παροξύνεται· νόμεον, τὸ νόμιμον, προπαροξύνεται—νομαῖον, τὸ τῆς
 νομῆς, προπερισπᾶται· Νύμφαιον, πόλις Χερρονήσου, προπαροξύνεται—
 νυμφαῖον, τὸ τῶν νυμφῶν, προπερισπᾶται.

Ξάνθος, τὸ κύριον, παροξύνεται—ξανθός, τὸ τριγενές, ὀξύνεται·
 Ξάνθη, τὸ κύριον, παροξύνεται—ξανθή, τὸ ἐπιθετικόν, ὀξύνεται· Ζένων, τὸ 25
 κύριον, παροξύνεται—ξενῶν, τὸ περιεκτικόν, περισπᾶται·

Ὅρμος, ὁ λιμὴν, παροξύνεται—ὄρμός, ὁ περιτραχήλιος κόσμος,
 ὀξύνεται· Ὅρθος, τὸ κύριον, παροξύνεται· ἔστι δὲ ὄνομα κυνὸς ὃν ἀπέ-
 κτεινεν ὁ Ἡρακλῆς—ὄρθός, ὁ ἴσος, τὸ ἐπιθετικόν· ὀξύνεται· οὔκουν, οὐδα- 30
 μῶς, παροξύνεται—οὔκουῖν, ὁ σύνδεσμος ὅτε σημαίνει τὸ ἄρα, περισπᾶ-
 ται· οἶος, ὁ μόνος, προπερισπᾶται—Οἶός, ὁ δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ὀξύνε-
 ται· ὄλος, τὸ τριγενές, παροξύνεται—ὄλός, τὸ τῆς σιτηρίας βάμγα, ὀξύνε-
 ται· ὄμως, ὁ ἐναντιωματικὸς σύνδεσμος, παροξύνεται—ὄμῶς, ὁμοίως,
 περισπᾶται· ὄμοιος, ὁ ταυτός, ἐπὶ τῶν καταλογάδην, προπαρο-
 ξύνεται—ὄμοιός, ἐπὶ τῶν ἐπῶν, προπερισπᾶται· Ὅφλων, ἔθνος Ἀρμε- 35
 νίας, παροξύνεται—ὄφλῶν, ἡ μετοχή, ὁ ὠφελῶν, περισπᾶται· πατρῶος,
 τὸ κτητικόν, προπερισπᾶται—πατρῶός, ὀξύνεται· πρῶν, ἡ μετοχή
 τοῦ ὄρους—πρῶν, περισπᾶται, ὅτε δηλοῖ τὸ ἤδη, πρῶν γὰρ ἦν· πείρω,
 τὸ διαπλέκω, παροξύνεται—πειρῶ, τὸ πειράζω, περισπᾶται· Πλούτων, 40
 τὸ ὄνομα τοῦ ἕδου, παροξύνεται—πλουτῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται·
 Πελείας, τὸ κύριον, παροξύνεται—πελειάς, τὸ προσηγορικόν, ὀξύνεται·
 Πύρρος, τὸ κύριον, παροξύνεται—πυρρός, τὸ τριγενές, ὀξύνεται· πίνων,

- ἐπὶ τῆς πόσεως, παροξύνεται — πεινῶν, ἐπὶ τῆς βρώσεως, περισπᾶται·
 φ 258 α || πόνηρος, ὁ μοχθηρός, προπαροξύνεται — πονηρός, ὁ κακός, ὁ φαῦλος,
 ὀξύνεται· ποῖος, τὸ ἐρωτηματικόν, προπερισπᾶται — ποιός, ὁ πεποιω-
 μένος, ὀξύνεται· πέρι, ἢ πρόθεσις ἀναστρέφουσα, παροξύνεται — περὶ,
 5 ἢ πρόθεσις οὐκ ἀναστρέφουσα, βαρύνεται· Πάν, τὸ ζῶον, ὁ περὶ τὸν Διό-
 νυσον δαίμων, ὀξύνεται — πᾶν, τὸ οὐδέτερον, περισπᾶται· πρωτόγονος,
 ὁ πρῶτος τεχνεὺς, προπαροξύνεται — πρωτογόνος, ἢ πρώτως τεκοῦσα,
 παροξύνεται· Πολέμων, τὸ κύριον, παροξύνεται — πολεμῶν, ἢ μετοχή,
 περισπᾶται· πλείων, περισσότερον, τὸ συγκριτικόν, παροξύνεται — πλει-
 10 ῶν, ὁ ἐνιαυτός, ὀξύνεται· παιδεία, ἢ παιδευσις, παροξύνεται — παιδιά, ὁ
 γέλως καὶ τὸ παίγιον, ὀξύνεται· πρῶτος, ὁ τάξει προέχων, προπερι-
 σπᾶται — πρωτός, ὁ εἰμαρμένος, ὁ ὑποπεπτωκώς, ὀξύνεται· Παρθενική,
 τὸ κύριον, παροξύνεται· ταύτη δὲ συγγενόμενος ὤκεανός γεννᾷ Εὐρώ-
 πην καὶ Θράκην — παρθενική, ἢ παρθένος, ὀξύνεται· Πύλαιος, τὸ κύ-
 15 ριον, προπαροξύνεται — πυλαιός, ὁ ἀπὸ τοῦ πύλου Ἑρμοῦ, ὀξύνεται·
 πότης, τὸ συμπόσιον, παροξύνεται — ποτός, ἢ πόσις, ὁ πόσιμος, ὀξύ-
 νεται· παίων, ὁ τύπτων, παροξύνεται — παιών, τὸ πολεμικὸν βέλος, ὀξύ-
 νεται· πεύκιος, ὁ ἀπὸ τοῦ πευκίνου ξύλου, προπαροξύνεται — Πευκεῖος,
 τὸ ἐθνικόν, τὸ ἀπὸ Πεύκης πόλεως, προπερισπᾶται· Πάλλας, τὸ κύ-
 20 ριον, ἔστιν ὄνομα ἥρωος, παροξύνεται — Παλλάς, ἢ Ἄθηνᾶ, ὀξύνεται·
 Πρασία, ἢ πόλις τῆς Πελοποννήσου, παροξύνεται — πρασιά, τὸ γεωρ-
 γικὸν σχῆμα, ὀξύνεται· ποῖα, τὸ ἐρωτηματικὸν ὄνομα, προπερισπᾶται —
 ποιά, ἢ ποιότης, ὀξύνεται.

- Ῥόδιος, τὸ ἐθνικόν, προπαροξύνεται — Ῥόδιος, τὸ κύριον, ἔστι
 25 δὲ ποταμὸς Τρωάδος, παροξύνεται· Ῥίπη, ἢ πόλις, παροξύνεται — ριπή,
 ἢ πνοή τοῦ ἀνέμου, ὀξύνεται· Ῥόδον, τὸ κύριον, παροξύνεται — ροδῶν,
 ὁ τόπος ὁ περιέχων τὰ ρόδα, ὀξύνεται· ρινή, τὸ τῶν χαλκῶν ἐργαλεῖον,
 ὀξύνεται — ρίνη, τὸ θαλάσσιον ζῶον, παροξύνεται· ριγεῖον, τὸ ριγος,
 προπερισπᾶται — ρίγιον, τὸ φρικτόν, προπαροξύνεται· Ῥύμος, ὁ ποτα-
 30 μὸς Σκυθίας, παροξύνεται — ρυμός, ὁ χαλινός, ὀξύνεται.

- Σταφύλη, τὸ τεκτονικόν σκεῦος, παροξύνεται — σταφυλή, ὁ καρ-
 πός, ὀξύνεται, καὶ ἡ κιονίς· Σπάρτη, τὸ κύριον, παροξύνεται — σπαρτή,
 ἢ ἐσπαρμένη, ὀξύνεται· Σηρική, τὸ ἐθνικόν, ὀξύνεται — Συρική, τὸ κύριον,
 παροξύνεται· στρατεία, τὸ ἀξίωμα, παροξύνεται — στρατιά, τὸ πολε-
 35 μικὸν πλῆθος, ὀξύνεται· Σίνων, τὸ κύριον, παροξύνεται — σινῶν, ἢ μετοχή,
 περισπᾶται· στένων, ὁ στενάζων, παροξύνεται — στεινῶν, ὁ στενοχωρῶν,
 περισπᾶται· στίλβον, τὸ λάμπον, παροξύνεται — στιλβόν, τὸ λαμπρόν,
 τὸ ἐστιλβωμένον, ὀξύνεται· σχέδιος, ὁ λόγος, προπαροξύνεται — Σχεδῖος,
 τὸ κύριον, παροξύνεται· Σίμων, τὸ κύριον, παροξύνεται — σιμῶν, ἢ μετοχή,
 40 περισπᾶται· σίμος, ὁ ἰχθύς, παροξύνεται — σιμός, τὸ ἐπίθετον, ὀξύνεται·
 Σάρων, θαλάσσιος δαίμων, ὀξύνεται — σαρῶν, ὁ κοσμῶν τὴν γῆν, περι-
 σπᾶται· Σίγηλος, τὸ κύριον, προπαροξύνεται· οὕτω δὲ ἐκαλείτο πρῶτον
 ὁ Νάρκισσος — σιγηλός, ὁ σιωπηλός, ὀξύνεται.

Τρύφων, τὸ κύριον, παροξύνεται — τρυφῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται· φ 258 β
 τριτῶν, τὸ προσηγορικόν, παροξύνεται — τριτῶν, ἡ μετοχή, περι-
 σπᾶται· τηλεσκοπος, ὁ πόρρω βλεπόμενος, προπαροξύνεται — τηλεσκο-
 πος, ὁ πόρρωθεν βλέπων, παροξύνεται· Τῦρος, ἡ πόλις, προπερισπᾶται —
 τυρός, τὸ προσηγορικόν, τὸ πεπηγὸς γάλα, ὀξύνεται· τίνες, τὸ ἐρωτη- 5
 ματικόν, παροξύνεται — τινές, τὸ ἀόριστον, ὀξύνεται· τύφων, ὁ καίων,
 ἡ μετοχή, παροξύνεται — τυφῶν, τὸ θηρίον, ὁ δράκων, ὀξύνεται· τόμος,
 ὁ χάρτης, παροξύνεται — τομός, ὁ τμητικός, ὀξύνεται· Τύχων, ὁ περὶ τὴν
 Ἀφροδίτην θεός, παροξύνεται — τυχῶν, ἡ μετοχή, ἐπιτυχῶν, ὀξύνεται·
 Τύρας, ὁ ποταμὸς Ἀρματίας, παροξύνεται — τυράς, ὁ τυροποῦλος, ὀξύ- 10
 νεται· Τίλων, τὸ κύριον, παροξύνεται — τιλῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται·
 Φᾶρος, τὸ ἔνδυμα, προπερισπᾶται — Φάρος, ἡ νῆσος, παροξύνε-
 ται· Φάνος, τὸ κύριον, παροξύνεται — φανός, τὸ προσηγορικόν, ὀξύνε-
 ται· φῶς, τὸ φέγγον, περισπᾶται — φῶς, ὁ ἄνθρωπος, ὀξύνεται· φόρος,
 τὸ ἐνιαύσιον τέλος, παροξύνεται — φορός, ὁ ἐπιτήδειος ἄνεμος, ὀξύνεται· 15
 Φαῖδρος, τὸ κύριον, προπερισπᾶται — φαιδρός, ὁ λαμπρός, ὀξύνεται·
 φάσις, ἡ ἀγγελία, ὀξύνεται — Φᾶσις, ὁ ποταμὸς Κολχίδος, προπερισπᾶ-
 ται· Φαῖα, ἡ πόλις τῆς Πιερίας, προπερισπᾶται — φαιά, ἡ μέλαινα, ὀξύ-
 νεται· Φυλάκη, ἡ πόλις, παροξύνεται — φυλακή, τὸ δεσμωτήριον, ὀξύνε-
 ται· φληνάφος, ἡ φλυαρία, προπαροξύνεται — φληνάφος, ὁ φλύαρος, 20
 παροξύνεται· φιλήτης, ὁ κλέπτης, παροξύνεται — φιλητής, ὁ ἔραστής,
 ὀξύνεται.

Χαρίπων, τὸ κύριον, παροξύνεται — χαριτῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶ-
 ται· χάριεν, ἀντὶ τοῦ χαριέντως, προπαροξύνεται — χαριέν, τὸ ἐπίχα- 25
 ρες, παροξύνεται· Χίτων, ἡ πόλις, παροξύνεται — χιτῶν, τὸ ἔνδυμα, ὀξύ-
 νεται· Χίλων, τὸ κύριον, παροξύνεται — χιλῶν, ἡ μετοχή, περισπᾶται·
 χεῖλος, τὸ μέλος τοῦ στόματος, προπερισπᾶται — χιλός, ἡ τροφή, ὀξύ-
 νεται· Χία, τὸ ἐθνικόν, παροξύνεται — χειά, ἡ κατάδυσις τοῦ ὄφους, ὀξύ-
 νεται· Χρῆστος, τὸ κύριον, προπερισπᾶται — χρηστός, ὁ ἐπιεικής, ὀξύ-
 νεται· Χίων, τὸ κύριον, ὃς καθῆρην Ἡρακλέα, παροξύνεται — χιών, τὸ θη- 30
 λυκόν, ὀξύνεται· χροά, ἄνευ τοῦ ἰῶτα, παροξύνεται — χροιά, μετὰ τοῦ
 ἰ, ὀξύνεται.

Ψάλλω, ὁ ἐνεστώς, παροξύνεται — ψαλῶ, ὁ μέλλων, περισπᾶται,
 δι' ἑνὸς λ· Ψύχρος, ποταμὸς Ἀρματίας, παροξύνεται — ψυχρός, ὁ ἀπε- 35
 ψυγμένος, ὀξύνεται.

Ὦμος, τὸ μέλος τοῦ σώματος, προπερισπᾶται — ὠμός, ὁ ἄγριος,
 ὁ ἀπηνής, ὀξύνεται· ὦχρος, ἡ ὠχρίασις, προπερισπᾶται — ὠχρός, ὁ χλω-
 ρός, τὸ τριγενές, ὀξύνεται· ὦ, τὸ ἄρθρον ἢ ὁ λόγος, περισπᾶται — ὦ,
 σχετλιαστικόν ἐπίρρημα, ὀξύνεται· ὦρα, τὸ κάλλος, δασύνεται — ὦρα,
 ἡ φροντίς, ψιλοῦται. 40

10. 34) πιθανῶς: Σαρματίας.

20 ἡ φλιαρία A.